

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی شیوع یبوست وعوامل مرتبط با آن در زنان یائسه شهرستان رودان هرمزگان

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد مامایی

استاد راهنما: شهناز گلپایگانی

دانشجو: کبری کمالی

آبان ماه ۱۳۹۲

خلاصه پژوهش

مقدمه: یبوست یکی از شایع ترین عوارض سبک جدید زندگی است و عبارت است از دفع مدفوع سخت و سفت یا احساس تخلیه ناکامل بعد از اجابت مزاج و یا اجابت مزاج کمتر از سه بار در هفته. شیوع یبوست در جمعیت عمومی از ۲٪ تا ۲۸٪ گزارش شده است و در زنان ۳-۲ برابر مردان است. این مطالعه با هدف تعیین شیوع یبوست و عوامل مرتبط با آن در زنان یائسه شهرستان رودان در سال ۱۳۹۱ اجرا شد.

روش پژوهش: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی (Cross sectional) می باشد. که با حجم نمونه ۴۵۰ نفر در کلیه مراکز بهداشتی و درمانی شهرستان رودان انجام شد. به تناسب تعداد زنان یائسه تحت پوشش هر مرکز، ۱۳۵ نفر از مراکز شهری و ۳۱۵ نفر از مراکز روستایی، به صورت تصادفی منظم انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش عبارت بود از پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سنجش یبوست بر اساس معیارهای رم III که اعتبار و قابلیت اعتماد آن در مطالعات متعدد تأیید شده است. در نهایت اطلاعات حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS16 و روشهای آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، میانه، نما و مد) و آمار تحلیلی (آزمون کای اسکور، تی تست، رگرسیون لجستیک) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سن شرکت کنندگان در مطالعه $56/88 \pm 4/74$ سال و میانگین تعداد سالهای بعد یائسگی آنها می گذشت $6/22 \pm 4/724$ سال بود. و میزان شیوع یبوست بر اساس معیارهای Rome III در زنان یائسه ۴۶ تا ۶۵ سال، ۱۶۸ نفر (۳۷/۳٪) بود. متغیرهای سطح تحصیلات، وضعیت اشتغال، وضعیت تاهل، وضعیت اقتصادی، تعداد بارداری، تعداد زایمان طبیعی، سابقه جراحی کف لگن، فعالیت بدنی روزانه، تعداد وعده های مصرف میوه و سبزی، تعداد وعده های مصرف شیر و لبنیات، تعداد ساعات خواب در شبانه روز با یبوست ارتباط معنی داری آماری دارند. اما متغیرهای سن، تعداد زایمان سزارین، تعداد زایمان با وسیله، میانگین سالهای بعد یائسگی، استعمال قلیان، تعداد لیوان آب روزانه مصرفی، بیماری دبابه، بیماری تیروئید با یبوست ارتباط آماری معنی داری ندارند.

نتیجه گیری: شیوع یبوست در جمعیت زنان یائسه نسبتا بالاست. با توجه به افزایش جمعیت زنان یائسه و از آنجایی که یبوست می تواند عوارضی مانند هموروئید، بواسیر، بیماریهای قلبی و عروقی ایجاد کند. پیشنهاد میگردد در برنامه های مراقبت میانسالان و سالمندان به اختلالات روده ای بویژه یبوست توجه بیشتری صورت بگیرد. و با آموزش های لازم در خصوص اصلاح عادات و رژیم غذایی به کاهش یبوست و ارتقاء سطح سلامت این گروه منجر گردد.

کلید واژه ها: زنان یائسه، شیوع یبوست، عوامل مرتبط، Rome III

tehran University of Medical Sciences
faculty nursing and midwifery

**The prevalence of constipation and its associated
factors in postmenopausal Womenhormozgan
roudan city**

thesis

**to receive degree of master of midwifery (branch of
midwifery and child care)**

supervisor: Golian tehrani Shahnaz

advisor: jamshidimanesh mansoureh

statistics advisor : mohseni shokrolah

student:kamali kobra

November 2013

Abstract:

Introduction:

Constipation is one of the most common side effects of the new lifestyle and involves the condition of having difficulty of getting rid of solid waste from body and refers to bowel movements that are infrequent or hard to pass. It is reported that it affects 2% to 28% of the population and women are more commonly affected approximately about 3 times as much as men. This study is conducted in order to determine constipation outbreak and its relevant factors among menopausal women.

method:

The present study is actually a cross sectional investigation. It has been conducted among a sample of 450 populations in all health centers in Rudan Town. According to the number of menopausal women in each center, 135 women from urban centers and 315 women from rural centers have been chosen regularly and randomly. Data collection tools in this study consists of demographic data questionnaire and constipation measuring questionnaire base on standards of ROM III which its validity and reliability is qualified in several studies. Eventually, the obtained data is analyzed using Spass 16, descriptive statistic method (average statistic and frequency statistic) and analytical statistics.

Results:

The average age of participants in this study is $56/88 \pm 4/74$ and their average Menopausal age was $6/22 \pm 4/724$. And the constipation rate, based on standards of ROME III, among menopausal women ages 46 to 65 was 168 women (37/3%). Some variables such as education, occupation, marital status, economical situations, number of pregnancy, the number of natural delivery, pelvic floor surgery, daily sports activity, fruit and vegetable consumption, the number of diary consumption meals and daily sleep schedule have been remarkably associated with constipation. But, some variables like age, cesarean delivery, delivery using equipment, average years after Menopausal, smoking, daily water consumption, diabetes and Thyroid disease were not noticeably connected with constipation.

Conclusion:

The prevalence of constipation is higher among menopausal women population. According to the increase of population of menopausal women and considering side effects of constipation such as Hemorrhoids, heart disease and Cardiovascular, it is suggested to be more careful about intestinal disorders, particularly constipation, in elderly nursing care plans. And with training methods in modification of dietary habits, we can help decreasing constipation and so health promotion of this society.

Key word: Menopausal women, prevalence of constipation, relevant factor, Rom III